

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Lignvm Vitae, Ornamentum, & Decus Ecclesiæ

In Qvinque Libros Divisvm. In quibus, Totius Sanctiss. Religionis Divi Benedicti initia; Viri Dignitate, Doctrina, Sanctitate, ac Principatu clari describuntur: & Fructus qui per eos S. R. E. accesserunt, fuissimè explicantur

Wion, Arnold

Venetiis, 1595

De quatuor Monachis, Studij Cantabrigiensis fundatoribus, nullo Emblemate comprehensis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38397

sequutum fuerit, & Academia luctuoso spectaculo quasi inter-
morta ad Gulielmi Normannici vsque tempora iacuerit: co-
men interuallo, hanc Studiorum sedem a monachis incorrupte co-
seruatam fuisse ex sequentibus Ingulphi Abbatis verbis, qui ea
tate floruit, intelligimus: *Ego inquit, Indulphus constitutus primus
Vuestmonasterio, postmodum Oxoniensi studio traditus, cum in An-
stotele arripiendo supra multos coetaneos profecissem, &c.* Tanta au-
tem in ea eruditorum copia fuit, vt innumeri diuinis, humanisque
artibus instructissimi, cum in Ecclesiam, tum Rempubliam hinc
fuerint propagati, Mattheusque Pariensis, Vniuersitatem Oxonia-
sem secundam à Lutetia Ecclesie scholam, imo Ecclesie fundamen-
tum, disertè appellauit. Vniuersitatis enim nomine iam antea ho-
norant Pontifices Romani, quo titulo non aliam præter Parisien-
sem, & Patavinam, in suis decretis eo tempore dignati fuerunt.
Schola autem illa sic constituta, reliquum quod superuit uitæ in li-
milibus pietatis operibus ad Ecclesie laudem ducens Neothus no-
ster, doctrinæ & miraculorum laude clarus uitam finit anno ciuita-
ter Domini. 900. die ultimo Iulij, & in catalogum sanctorum, meri-
tis debitum præmium, adscriptus, in Neostoke Cornouallie oppi-
do sepultus, a quo ad Ainulphsburie locum, qui ex eius nomine,
cænobio constructo in eius honorem ab Alfrico Comite, S. Ne-
tus vocatur, translatus, ibidem digno honore reconditus est.

*Mattheus Vuestm. in Florent. Hist. ad annum 866. Chorograph. Brit.
fol. 394. Polydorus lib. 5. Georgius Lilins Britannus in chron. anglo-
rum, & alij.*

De quatuor Monachis, Studij Cantabrigien- fundatoribus, nullo Emblemate comprehensis.

NON minima etiam laude caret, quod Studij Can-
tabrigien- se, eodem Georgio Lilio, & aliis refe-
rentibus, institutum primum noscatur anno Do-
mini 630. a Sigiberto Anglorum Orientalium Re-
ge, qui postmodum purpuram in cucullum com-
mutauit: quamuis non desint aliqui, qui multo
ante Christum annos, eam Academiam institutam dicant. Hoc

men certum est, quocumque tempore primum instituta fuit, regnante Henrico primo, bonarum litterarum sedes, monachis in ea legentibus, denuo esse coepit: sic enim in appendice uetusta ad Ingulphum legitur:

Transmisit Abbas Jofredus ad Manerium suum de Cotenham iuxta Cantabrigiam Gislebertum commonachum, & Sacre Theologie professorem, cum alijs tribus monachis, qui sequuti sunt eum in Angliam Philosophicis theorematibus, & alijs scientijs primitivis instructissimi, quotidie Cantabrigiam adeuntes, & conducto quodam horreo publico, suas scientias palam profitentes, in breui temporis excursu grandem discipulorum numerum contraxerunt. Anno uero secundo aduentus illorum, in tantum accreuit discipulorum numerus, tam ex tota patria, quam ex oppido, quod quaelibet domus maxima, horreum, nec ulla ecclesia sufficeret eorum receptaculo. Vnde diuersis in locis a se diuisi, & formam Aurelianensis studij sequuti, summo mane frater Odo grammaticus, & Satyrus singularis, pueris & iunioribus sibi assignatis legebat grammaticam iuxta Prisciani doctrinam, & Remigij in eundem.

Ad horam uero primam Terricus acutissimus sophista logicam Aristotelis iuxta Porphyrij & Auerrois Isagogas, & commenta adolescentioribus tradebat. Ad horam uero tertiam frater Vuilhelmus Rhetoricam Tullij, Quintilianique flores perorabat: Magister uero Gislebertus omnibus Dominicis diebus, & Sanctorum festis, verbum Dei ad populum predicabat. Ex isto itaque fonte paruo, qui creuit in fluvium magnum, uidemus nunc letificatam ciuitatem Dei, & totam Angliam factam frugiferam, per plurimos magistros, Doctoresq; de Cantabrigia exeuntes ad similitudinem sancti Paradisi. Hec ille.

Quo autem tempore facta sit vniuersitas, Robertus de Remington, his prodit verbis: Regnante Eduuardo primo de studio Grantbrig (id est Cantabrigia) facta est vniuersitas, sicut est Oxonia, per curiam Romanam.

Hæ uero prædictæ scholæ, & Vniuersitates, statim a principio tum diuinarum humanarumque litterarum studijs, tum mira hominum in doctrinas incunbentium frequentia, multo celeberrimæ esse coeperunt, deincepsque eo vsq; floruerunt, ut iam facile cum quouis alio studio orbis de nominis gloria certare possint: in quibus discipuli ipsi, tanquam monachi, & a monachis eruditi, ut cuiusdam religionis obseruatione a primo imbuti, neuiquam minus animos bonis moribus, quam litteris excolebant: habebant enim cœnobio (collegia nunc vocant) magnifico apparatu constructa, multorum-

torumque cum Episcoporum, tum Regum, muneribus opulentissima, quorum magistri erant uiri doctrina in primis probati, & honesti, aut monachi, aut saltem monachis subditi, (ut etiamnum uenit in Collegiis Aquileiensi, & Marchianensi in uersitate, natiuitatis meæ, Duacensi, in quibus usque in hodiernum uentus ipsa à Monachis Benedictinis coercetur, & regitur, in quibus cum eis abunde suppeditarentur facultates, communiter uerbant, ac quotidie summo mane, aut rem diuinam faciebant, aut sacris intererant, prius quam ad rem litterariam aggredierentur: atque ita Deum cum primis uenerantes, sese in castissimo simul uerbi genere, & doctrinarum omnium studiis exercebant, unde uigenter singulari pietate & eruditione uiri, uelut ex quibusdam totius orbis amplissimis disciplinarum theatris, extiterunt, qui tam pie, quam utiliter nunc docendo, nunc scribendo, mirum in modum Christianam inuauerunt, celebrarunt, & tutari sunt. Adeo ut nonnulli scriptis etiam suis reliquerint, Cantabrigiensem scholam gloriari interdum solitam, se nunquam alumnos habuisse, qui de religione Catholica sacrosancta male sensissent.

A N N O T A T I O.

Notandum quod loquens appendicis ille auctor de horis quibus ipsæ lectiones legebantur, more patrio loquitur, alio enim modo Ultramontani, alio Cismontani in horis suis distribuendis utuntur. Hora enim prima ipsi fratri Terrico attributa, illa hora est quæ prima est post meridiem, tertia uero, quæ post meridiem tertia est. Pulsantibus namque anni tempore anni tam media nocte, quam meridie duodecim horis, illa quæ duodecimam sequitur prima hora uocatur, tum quod prima sit post meridiem, tum etiam quod unico sonitu seipsam insinuet; secunda uero duplici sono, secunda; tertia, quæ triplici, tertia, & sic de singulis. Summo autem mane, quo tempore frater Odo legebat, hora est apud nos sexta, sic dicta, tum quod sex pulsus edat, tum etiam quod sexta sit post noctis medium, & sexta ante meridiem. Illum autem docendi morem, quasi per manus traditum, & a Monachis acceptum, constantissime nunc obseruant, Reuerendi societatis Iesu Patres, qui in mensuris & labores nostros introeuntes, & docendi methodum, & uiuendi genus, Deumque antequam ad studium accedant inuocandi, officiosissime usurparunt.